

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชากฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๐ ปีการศึกษา ๒๕๕๐

ข้อ ๑. คำถาม นายอังการอยู่กับนางดาวฉันทามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสมีบุตรชื่อนายจันทร์ นายอาทิตย์ทำร้ายร่างกายนายจันทร์จนเป็นเหตุให้นายจันทร์ถึงแก่ความตาย นายอาทิตย์กลัวความผิดจึงนำศพของนายจันทร์ไปฝังซุกซ่อนไว้ที่สวนหลังบ้าน หลังจากนั้นนายอาทิตย์ปลอมหนังสือของนายจันทร์ ส่งไปถึงนายจ้างของนายจันทร์ว่า นายจันทร์ขอลาหยุดงาน ๑๕ วัน โดยลงลายมือชื่อปลอมของนายจันทร์ในหนังสือดังกล่าว พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายอาทิตย์ฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้หนึ่งถึงแก่ความตาย ซ่อนเร้นศพเพื่อปิดบังการตาย ปลอมและใช้เอกสารปลอม

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๐, ๑๙๙, ๒๖๔, ๒๖๘ ในระหว่างพิจารณา นายอังการได้ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้นายอังการเข้าร่วมเป็นโจทก์ทุกฐานความผิด

ให้วินิจฉัยว่า คำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้นายอังการเข้าร่วมเป็นโจทก์ดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้หนึ่งถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๐ ผู้บุพการีของผู้เสียหายที่ถูกทำร้ายถึงตายย่อมมีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕ (๒) นายอังการแม้เป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ก็เป็นบิดาตามความเป็นจริงซึ่งเป็นผู้บุพการี ย่อมมีอำนาจจัดการแทนนายจันทร์ได้ ดังนั้น นายอังการจึงมีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ตามมาตรา ๓๐ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นายอังการเข้าร่วมเป็นโจทก์ในความผิดดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนความผิดฐานซ่อนเร้นศพเพื่อปิดบังการตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๙ เป็นความผิดเสียหายต่อรัฐ นายอัครการบิดาของนายจันทร์ผู้ตายไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ดังนั้น นายอัครการจึงไม่มีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นายอัครการเข้าร่วมเป็นโจทก์ในความผิดดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบ

สำหรับความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔, ๒๖๘ นั้น เป็นความผิดต่อผู้ที่ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำของนายอาทิตย์การปลอมหนังสือลาหยุดงานของนายจันทร์มิได้เจาะจงว่ากล่าวถึงนายอัครการแต่อย่างไรในกรณีนี้ยังไม่ถือว่านายอัครการบิดาของนายจันทร์ผู้ตายเป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายเนื่องจากการทำความผิดดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ทั้ง ความผิดดังกล่าวมิใช่ความผิดอาญาที่ผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจัดการเองได้ตามมาตรา ๕ (๒) จึงไม่ใช่กรณีที่นายอัครการจะจัดการแทนนายจันทร์ได้ด้วยที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นายอัครการเข้าร่วมเป็นโจทก์ในความผิดดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบตามมาตรา ๓๐

ข้อ ๒. คำถาม พนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีเป็นโจทก์ฟ้องนายวิหารว่าขั้บรถยนต์โดยประมาทเฉี่ยวชนรถยนต์ที่นายสมบัติขับมาได้รับความเสียหาย และเป็นเหตุให้นายสมบัติได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ หลังเกิดเหตุแล้ว ๓ ปี คดีอาญาถึงที่สุดโดยศาลอุทธรณ์พิพากษานายวิหาร กระทำผิดตามฟ้อง ลงโทษจำคุก ๑ ปี โทษจำคุกรอการลงโทษไว้ ๒ ปี ภายหลังจากที่คดีอาญาถึงที่สุดแล้วหนึ่งเดือนนายสมบัติเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายวิหารเป็นจำเลยที่ ๑ นายสมชายซึ่งเป็นนายจ้างของนายวิหารเป็นจำเลยที่ ๒ เป็นคดีแพ่ง ให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายในทางแพ่งแก่โจทก์ ทั้งนายวิหารและนายสมชายต่างให้การต่อสู้ว่านายสมบัติไม่ได้ขอเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการจึงไม่ใช่คู่ความในคดีอาญาเหตุที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากความประมาทของนายวิหารและคดีขาด อายุความแล้ว

ให้วินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ของนายวิหารและนายสมชายฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบ ประเด็นที่ศาลในคดีแพ่งและคดีอาญาจะต้องวินิจฉัยเป็นประเด็นที่มาจากมูลกรณีเดียวกันคือ นายวิหารขับรถโดยประมาทหรือไม่ ดังนั้นคดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา เมื่อคดีส่วนอาญาถึงที่สุดโดยศาลฟังข้อเท็จจริงว่านายวิหารเป็นฝ่ายประมาท ศาลในคดีแพ่งจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่านายวิหารเป็นฝ่ายประมาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ ซึ่งคำพิพากษาในคดีอาญาดังกล่าวย่อมผูกพันคู่ความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ อย่างไรก็ดี แม้ว่านายสมบัติโจทก์ในคดีแพ่งจะไม่ได้ยื่นคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในคดีอาญา แต่นายสมบัติเป็นผู้เสียหายในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๐ จึงถือว่าพนักงานอัยการอยู่ในฐานะฟ้องคดีแทนนายสมบัติ นายสมบัติและนายวิหารย่อมผูกพันตามคำพิพากษาในคดีอาญา (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๕๙๘/๒๕๓๙) ดังนั้น นายวิหารจึงไม่อาจต่อสู้ว่าตนมิได้เป็นฝ่ายประมาท ข้อต่อสู้ของนายวิหารฟังไม่ขึ้น

ส่วนนายสมชายซึ่งเป็นนายจ้างของนายวิหาร ไม่ได้เป็นคู่ความในคดีอาญา ดังนั้นข้อเท็จจริงในคดีอาญาที่ศาลฟังว่านายวิหารเป็นฝ่ายประมาทจึงไม่ผูกพันนายสมชาย นายสมชายจึงชอบที่จะต่อสู้ได้ว่า นายวิหารมิได้เป็นฝ่ายประมาท หรือนายสมบัติมีส่วนประมาทร่วมกับนายวิหาร (คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๙๐/๒๕๔๘) ข้อต่อสู้ของนายสมชายในข้อนี้จึงฟังขึ้น

ส่วนเรื่องอายุความนั้น เนื่องจากเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา เมื่อคดีอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษนายวิหารแล้ว สิทธิของผู้เสียหายที่จะเรียกร้องทางแพ่งมีอายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๒ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคสาม แต่การนับอายุความทางอาญาที่ยาวกว่าดังที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๔๘ วรรคสอง กำหนดไว้โดยอาศัยสิทธิในเรื่องอายุความที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคสาม

นั้น มีได้เฉพาะในกรณีที่เรียกร้องค่าเสียหายในมูลละเมิดจากผู้กระทำผิดทางอาญา ซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจนคดีถึงที่สุดไปแล้วก่อนที่ได้ยื่นฟ้องคดีแพ่งเท่านั้นมิได้หมายความว่า การเรียกร้องจากผู้อื่นซึ่งต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิด แต่มิได้เป็นผู้กระทำผิดหรือร่วมกระทำผิดทางอาญาด้วย ดังนั้น เฉพาะนายวิหารเท่านั้นที่เป็นผู้กระทำผิดทางอาญาที่ต้องใช้อายุความ ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๑ วรรคสาม ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๒ เมื่อนายสมบัติมาฟ้องคดีแพ่งในคดีนี้ก่อนครบกำหนด ๑๐ ปี คดีจึงยังไม่ขาดอายุความข้อต่อสู้ของนายวิหารในข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนนายสมชาย นายจ้างที่มีได้กระทำผิดทางอาญาด้วย ต้องใช้อายุความทางแพ่งในเรื่องละเมิดธรรมดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคแรก คือ ๑ ปี เมื่อนายสมบัติฟ้องคดีแพ่งภายหลังเกิดเหตุแล้วเกินกว่า ๑ ปี คดีจึงขาดอายุความ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๙๙/๒๕๓๓) ข้อต่อสู้ของนายสมชายในข้อนี้จึงฟังขึ้น

ข้อ ๓. คำถาม นายพิชัยซึ่งเป็นอาและทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองดูแลนางสาวฟ้า ซึ่งเป็นผู้เยาว์มีอายุ ๑๖ ปี ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางเขนว่า นางสาวฟ้าถูกนายดินอายุ ๑๗ ปี พรากตัวไป แต่พนักงานสอบสวนไม่รับคำร้องทุกข์ เนื่องจากนายพิชัยและนางสาวฟ้าพักอยู่ที่บ้านในเขตท้องที่สถานีตำรวจภูธรระยอง นายพิชัยจึงไปร้องทุกข์ที่ สถานีตำรวจภูธรระยอง ในข้อหาพรากผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจารและพาผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจาร ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรชลบุรีจับกุมนายดินตามหมายจับของศาลที่ออกไว้ได้และนำตัวนายดินส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรระยองทำการสอบสวน และสรุปสำนวนมีความเห็นควรส่งฟ้องผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการจังหวัดระยอง ต่อมานายดินได้ร้องเรียนต่อพนักงานอัยการจังหวัดระยองว่า พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรระยองไม่มีอำนาจสอบสวนและทำการสอบสวนโดยมิชอบ เพราะในขณะที่ทำบันทึกจับกุมนายดิน นายดินไม่ได้ลงลายมือชื่อในบันทึกจับกุมต่อหน้าทนายความ

ให้วินิจฉัยว่า การสอบสวนคดีนี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และพนักงานอัยการจังหวัดระยองมีอำนาจฟ้องหรือไม่

ธงคำตอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑ บัญญัติให้มีหรือจัดหาทนายความเฉพาะกรณีสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี เท่านั้น มิได้บัญญัติรวมถึงชั้นจับกุมด้วยการที่ผู้ต้องหาอ้างว่าบันทึกการจับกุมไม่ชอบเพราะผู้ต้องหามิได้ลงลายมือชื่อในบันทึกการจับกุม ต่อหน้าทนายความนั้นฟังไม่ขึ้น

ความผิดฐานพรากผู้เยาว์และพาผู้เยาว์ไปเพื่อการอนาจารนั้นเป็นความผิดต่อเนื่อง และกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป และเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรมกระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน ตามมาตรา ๑๙ (๓), (๔) การที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางเขนไม่รับคำร้องทุกข์ จึงเท่ากับไม่มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางเขน ดังนั้น พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรระยอง ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่พบการกระทำความผิดเกิดขึ้นก่อน จึงเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม มาตรา ๑๙ วรรคสาม (ข) มีอำนาจสรุปสำนวนและทำความเห็นควรสั่งฟ้อง หรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมสำนวน เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณาตามมาตรา ๑๔๐ และ ๑๔๑ ได้ การสอบสวนคดีนี้จึงชอบด้วยกฎหมาย พนักงานอัยการจังหวัดระยอง จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๘๐/๒๕๔๘)

ข้อ ๕. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ จำเลยให้การปฏิเสธและได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างการพิจารณา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า

กรณีที่หนึ่ง ในวันนัดสืบพยานโจทก์ โจทก์และทนายจำเลยมาศาล แต่ตัวจำเลยไม่มาศาลทนายจำเลยแถลงขอเลื่อนคดีโดยอ้างว่าจำเลยป่วย โจทก์แถลงไม่คัดค้านและแถลงว่าหากทนายจำเลยแถลงรับข้อเท็จจริงตามเอกสารที่โจทก์ให้ดู โจทก์ก็ไม่ตั้งใจสืบพยานต่อไป ทนายจำเลยแถลงรับว่าข้อเท็จจริง

เป็นไปตามเอกสารดังกล่าว โจทก์จึงแถลงไม่ตั้งใจสืบพยานที่เหลือ ศาลชั้นต้น อนุญาตและจดยางานกระบวนการพิจารณาไปตามที่โจทก์และทนายจำเลยแถลง ข้างต้น และให้เลื่อนไปนัดสืบพยานจำเลย

กรณีที่สอง ในวันนัดสืบพยานจำเลย โจทก์มาศาล จำเลยและทนาย จำเลยทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มีผู้ใดมาศาลโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องหรือยื่น คำร้องขอเลื่อนคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าจำเลยมีพฤติการณ์หลบหนีและไม่ตั้งใจ สืบพยานจำเลยต่อไป คดีเป็นอันเสร็จการพิจารณา และให้นัดฟังคำพิพากษา

ให้วินิจฉัยว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นในกรณีที่หนึ่ง และกรณีที่สอง ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ กรณีที่หนึ่ง การพิจารณาและสืบพยานในศาลจะต้องทำ โดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยเว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นตามประมวลกฎหมายวิธี พิเคราะห์ความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง เช่น กรณีตามมาตรา ๑๗๒ ทวิ วรรคหนึ่ง (๑) - (๓) เป็นต้น คดีนี้ในวันนัดสืบพยานโจทก์ จำเลยไม่มา ศาลโดยทนายจำเลยขอเลื่อนคดีแล้ว ศาลชั้นต้นก็ไม่อาจดำเนินกระบวนการ พิเคราะห์อย่างหนึ่งอย่างใดลับหลังจำเลยได้ การที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการ พิเคราะห์ต่อไป โดยอนุญาตให้ทนายจำเลยแถลงรับข้อเท็จจริง และโจทก์แถลง ไม่ตั้งใจสืบพยาน จึงเป็นการไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง (เทียบคำ พิพากษาฎีกาที่ ๖๕๑/๒๕๔๙)

กรณีที่สอง การพิจารณาและสืบพยานในศาลไม่ว่าชั้นสืบพยานโจทก์ หรือพยานจำเลยก็ต้องทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นเห็นว่าจำเลย ไม่มาศาลในวันนัดสืบพยานจำเลยโดยมีพฤติการณ์หลบหนี ก็ชอบที่จะออก หมายจับจำเลย โดยศาลชั้นต้นไม่อาจดำเนินกระบวนการพิเคราะห์ลับหลังจำเลยได้ การที่ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป โดยมีคำสั่งว่าจำเลยมีพฤติการณ์ หลบหนีและไม่ตั้งใจสืบพยานจำเลยต่อไป คดีเป็นอันเสร็จการพิจารณา และให้ นัดฟังคำพิพากษา จึงเป็นการไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕. คำถาม พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องว่า จำเลยชิงทรัพย์ ไตรศัพท์มือถือของผู้เสียหาย โดยใช้มีดแทงทำร้ายผู้เสียหายเพื่อความสะดวก

แก่การชิงทรัพย์และขอให้ลงโทษฐานชิงทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๙ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท จำเลยให้การปฏิเสธ ทางพิชการณาข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยใช้มีดแทงทำร้ายผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กาย แต่ฟังไม่ได้ว่าจำเลยเอา โทรศัพท์มือถือของผู้เสียหายไป พิจารณาว่าจำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ซึ่งมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ลงโทษจำคุกจำเลยมีกำหนด ๑ ปี ให้วินิจฉัยว่า

(ก) โจทก์จะอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องได้หรือไม่

(ข) ถ้าจำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด หากศาลอุทธรณ์เห็นว่า พยานหลักฐานของโจทก์ฟังไม่ได้ว่า จำเลยเป็นคนใช้มีดแทงทำร้ายผู้เสียหาย พิจารณาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้องในข้อหาทำร้ายร่างกายด้วย โจทก์จะฎีกาว่า พยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้ว่าจำเลยเป็นคนใช้มีดแทงทำร้ายผู้เสียหาย ขอให้ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ วรรคหนึ่ง คู่ความย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์ได้ เว้นแต่จะถูกห้ามอุทธรณ์ โดยประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ซึ่งการห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๙๓ ทวิ ต้องพิจารณาอัตราโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามความผิดที่โจทก์ฟ้องเป็นสำคัญ ไม่ใช่ความผิดที่พิจารณาได้ความเมื่ออัตราโทษในความผิดฐานชิงทรัพย์ตามที่โจทก์ฟ้องมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสามปี ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แม้ทางพิชการณาศาลชั้นต้นจะเห็นว่าจำเลยมีความผิดเพียงฐานทำร้ายร่างกาย ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงก็ตาม โจทก์ก็มีสิทธิอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงได้ไม่ต้องห้ามตามบทกฎหมายดังกล่าว (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๑๑/๒๕๓๗)

(ข) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ คู่ความมีอำนาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ได้ ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๑๗ ถึง ๒๒๑ คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้องในข้อหาทำร้ายร่างกายด้วย ย่อมมีผลเท่ากับเป็นการพิพากษากลับให้ยกฟ้องในความผิดฐานทำร้ายร่างกาย โจทก์ย่อมมีสิทธิฎีกาสำหรับความผิดฐานทำร้ายร่างกายในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๘, ๒๑๙ และ ๒๒๐ ดังนั้น โจทก์จึงฎีกาว่า พยานหลักฐานของโจทก์ฟังได้ว่าจำเลยเป็นคนใช้มีดแทงทำร้ายผู้เสียหาย ขอให้ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกาย อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงได้

ข้อ ๖. คำถาม พันตำรวจเอกธรรม ร้อยตำรวจเอกชอบ นายดำ นายแดง และนางสาวเหลืองได้รับเชิญจากนายเขียวเจ้าของบ้านให้ไปร่วมงานเลี้ยงในเวลา กลางวันที่บ้านของนายเขียว ซึ่งอยู่ติดกับบ้านของนายแดง ขณะอยู่ในบ้านของ นายเขียว พันตำรวจเอกธรรมจำได้ว่านายดำเป็นคนร้ายที่ศาลได้ออกหมายจับไว้ ส่วนนางสาวเหลืองจำได้ว่านายแดงเป็นคนร้ายที่ได้ข่มขืนกระทำชำเราตนเมื่อ สัปดาห์ก่อน นางสาวเหลืองจึงชี้ให้ร้อยตำรวจเอกชอบจับนายแดงโดยแจ้งว่า ได้ร้องทุกข์ไว้แล้ว พันตำรวจเอกธรรม ร้อยตำรวจเอกชอบจึงเข้าจับกุมนายดำ และนายแดง โดยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการจับกุม แล้วนำตัวนายดำและ นายแดง ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ

ให้วินิจฉัยว่า การจับนายดำและนายแดงชอบหรือไม่

ธงคำตอบ การที่พันตำรวจเอกธรรมจับนายดำนั้นเป็นการจับตาม หมายจับ แม้เป็นการจับในที่รโหฐานก็ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา ๘๑ ที่มีบัญญัติว่า ไม่ว่าจะหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน เว้นแต่จะได้ทำตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้ อันว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน เพราะการเข้าไปอันถือเสมือนเป็นการค้นในที่ รโหฐานนั้นเป็นการเข้าไปโดยชอบ เนื่องจากนายเขียวเจ้าของผู้ครอบครองที่ รโหฐานเชื่อเชิญให้เข้าไป พันตำรวจเอกธรรมไม่ต้องขอหมายค้นของศาลเพื่อ เข้าไปค้นบ้านที่ตนอยู่ในบ้านโดยชอบแล้ว การจับนายดำเป็นการชอบ

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ (๓) ประกอบ มาตรา ๖๖ (๒) เจ้าพนักงานตำรวจจะจับนายแดงโดยไม่มีหมายจับได้ต่อเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่านายแดงน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่า นายแดงจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุร้ายประการอื่น และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับนายแดงได้ กรณีนี้ไม่ปรากฏว่านายแดงมีท่าทีที่จะหลบหนี ประกอบกับนายแดงมีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ร้อยตำรวจเอกชอบจะจับนายแดงโดยไม่มีหมายจับของศาล ไม่ได้การจับนายแดงเป็นการไม่ชอบ

ข้อ ๗. คำถาม โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับจำเลยราคา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปรากฏตามสำเนาสัญญาซึ่งแนบมาท้ายฟ้อง โจทก์ชำระราคาในวันทำสัญญา ๓๐๐,๐๐๐ บาท และจำเลยตกลงจะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้ภายใน ๑ เดือนนับแต่วันทำสัญญา ครั้นถึงกำหนด จำเลยไม่ยอมโอนกรรมสิทธิ์ จึงฟ้องขอให้ศาลบังคับจำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ยอมชำระราคาที่เหลือ และไม่ยอมชำระค่าธรรมเนียมการโอนตามที่ตกลงกันไว้ จำเลยจึงไม่โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้ ปรากฏว่าในสัญญาจะซื้อจะขายระบุว่า ผู้ซื้อจะต้องชำระราคาที่เหลือในวันโอนกรรมสิทธิ์ แต่มิได้ระบุเรื่องค่าธรรมเนียมการโอนไว้ โจทก์ขอสืบพยานบุคคลว่า โจทก์กับจำเลยตกลงกัน ให้โจทก์ชำระราคาที่เหลือได้ภายใน ๑ เดือนนับแต่วันที่ โอนกรรมสิทธิ์ และจำเลยขอสืบพยานบุคคลว่ามีข้อตกลงระหว่างโจทก์จำเลย ให้โจทก์ออกค่าธรรมเนียมการโอนทั้งหมด

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะรับฟังพยานบุคคลที่โจทก์และจำเลยนำสืบได้หรือไม่

ธงคำตอบ สัญญาจะซื้อจะขายซึ่งคู่สัญญาตกลงทำเป็นหนังสือ แม้จะมีการวางมัดจำหรือชำระหนี้บางส่วนด้วย ก็ถือว่าคู่สัญญามีเจตนาผูกพันกันด้วยหนังสือสัญญา จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ ห้ามคู่ความนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติมตัดทอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในพยานเอกสาร (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๑๖/๒๕๑๕) การนำสืบพยานบุคคลของโจทก์

เป็นการนำสืบเพื่อแก้ไขข้อความในหนังสือสัญญาเกี่ยวกับกำหนดเวลาชำระราคา
ที่เหลือ จึงต้องห้ามรับฟังตามมาตรา ๙๔ (ข) (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๘๑/
๒๕๓๐)

การที่จำเลยนำสืบพยานบุคคลว่า โจทก์กับจำเลยตกลงกันให้โจทก์ออก
ค่าธรรมเนียมการโอนทั้งหมด โดยไม่มีข้อความเกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมการ
โอนที่ติดอยู่ในหนังสือสัญญา ย่อมเป็นการสืบพยานบุคคลเพิ่มเติมข้อความ
เอกสารสัญญาจะซื้อจะขาย ต้องห้ามตามมาตรา ๙๔ (ข) (เทียบคำพิพากษา
ฎีกาที่ ๒๙๕๕/๒๕๓๒)

ข้อ ๘. คำถาม ในคดีขาดกรรมซึ่งจำเลยให้การปฏิเสธ

(ก) หากศาลกำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานก่อนวันนัดสืบพยาน
คู่ความจะต้องยื่นบัญชีระบุพยานอย่างไร

(ข) หากศาลมิได้กำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐาน หลักเกณฑ์ในการ
ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานเป็นอย่างไร

(ค) หากคู่ความมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานตามหลักเกณฑ์ในข้อ
(ก) และ (ข) จะมีผลทางกฎหมายอย่างไร

ธงคำตอบ

(ก) ในกรณีที่ศาลกำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๓/๑ วรรคหนึ่ง คู่ความทั้งสอง
ฝ่ายจะต้องยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐาน
ไม่น้อยกว่า ๗ วัน และเมื่อได้ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานครั้งแรกถูกต้องแล้ว
จะยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ก่อนการตรวจพยานหลักฐานเสร็จสิ้น
ตามมาตรา ๑๗๓/๑ วรรคสอง

(ข) ในกรณีที่ศาลมิได้กำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานตามมาตรา
๑๗๓/๑ วรรคหนึ่ง การยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานจะต้องอยู่ในบังคับแห่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๙/๑ กล่าวคือ โจทก์ต้อง
ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานต่อศาลไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนวันไต่สวนมูลฟ้อง

หรือวันสืบพยาน ส่วนจำเลยต้องยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานก่อนวันสืบพยาน จำเลย และการยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานเพิ่มเติมของทั้งสองฝ่าย สามารถกระทำได้ภายในกรอบเวลาเดียวกันกับการยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานครั้งแรก นั้นเอง ตามมาตรา ๒๒๙/๑ วรรคหนึ่ง

(ค) หากคู่ความมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานหลักฐานทั้งสองกรณีข้างต้นมีผล ตามมาตรา ๒๒๙/๑ วรรคสี่ เหมือนกัน คือห้ามมิให้ศาลอนุญาตให้นำสืบและ รับฟังพยานหลักฐานที่มีได้ระบุไว้ในบัญชีระบุพยานหลักฐานให้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ดังกล่าว แต่ถ้าศาลเห็นว่าจำเป็นจะต้องคุ้มครองพยาน หรือจะต้อง สืบพยานหลักฐานดังกล่าวเพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อสำคัญ แห่งประเด็นเป็นไป โดยเที่ยงธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่จำเลยในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ให้ศาล มีอำนาจให้สืบและรับฟังพยานหลักฐานเช่นว่านั้นได้

ข้อ ๙. คำถาม พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรพิทยา จังหวัด ชลบุรี ได้สอบสวนดำเนินคดีนายอาจเป็นผู้ต้องหา เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ในข้อหาวิงวาททรัพย์ของนางสาวแอนนา ที่หาดพิทยาเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ในชั้นสอบสวนนายอาจได้อ้างนายโรเบิร์ต นักธุรกิจชาวอเมริกัน ซึ่งมาท่องเที่ยวเป็นพยาน โดยนายโรเบิร์ตได้ให้การยืนยันว่า ในวันเกิดเหตุ นายโรเบิร์ตได้เช่าเรือใบของนายอาจออกทะเลลี้กตลอดวันตั้งแต่เช้ามีตจนถึงค่ำ โดยนายอาจไปด้วย จึงเป็นไปไม่ได้ที่นายอาจจะทำผิดตามข้อกล่าวหา แต่ โดยที่นายโรเบิร์ตจะต้องเดินทางกลับประเทศสหรัฐอเมริกาในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ ทั้งจะต้องเดินทางไปประกอบธุรกิจอีกหลายประเทศตลอดทั้งปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๕๓ ซึ่งไม่ทราบว่า ช่วงเวลาใดจะอยู่ที่ไหน และนายโรเบิร์ตไม่มี กำหนดที่จะเข้ามาในประเทศไทยอีก นายอาจจึงประสงค์จะยื่นคำร้องต่อศาล จังหวัดพิทยาเพื่อขอนำตัวนายโรเบิร์ตมา สืบเป็นพยานของตนในฐานะผู้ต้องหา ทั้งนี้

ให้ท่านในฐานะทนายความร่างคำร้องให้ตามความประสงค์ของนายอาจ ผู้ต้องหา (ให้ร่างแต่ใจความในคำร้องโดยไม่ต้องคำนึงถึงแบบพิมพ์ของศาล)

ธงคำตอบ พนักงานสอบสวนจับกุมผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ โดยแจ้งข้อกล่าวหาว่า ผู้ร้องวิ่งราวทรัพย์ของนางสาวแอนนาที่หาดพิทยา เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ในชั้นสอบสวน ผู้ร้องอ้างนายโรเบิร์ตชาวอเมริกัน เป็นพยานในข้อเท็จจริงที่ว่า ในวันเกิดเหตุ นายโรเบิร์ตได้เช่าเรือใบของผู้ร้องออกไป ทะเลลึกตั้งแต่เช้ามีดจนถึงค่ำโดยผู้ร้องไปด้วย ผู้ร้องจึงไม่ใช่ผู้กระทำความผิด แต่โดยที่นายโรเบิร์ตเป็นนักธุรกิจจะต้องเดินทางกลับประเทศสหรัฐอเมริกาในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ อีกทั้งจะต้องเดินทางไปประกอบธุรกิจอีกหลายประเทศ ตลอดทั้งปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๕๓ ซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งแน่นอน และนายโรเบิร์ตไม่มีกำหนดที่จะเข้ามาในประเทศไทยอีก จึงเป็นการยากที่จะนำนายโรเบิร์ตมาสืบเป็นพยานของผู้ร้องในชั้นพิจารณาของศาลในภายหลัง

ฉะนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ผู้ร้องจึงขอความกรุณาศาลสั่งให้สืบพยานนายโรเบิร์ตก่อน โดยผู้ร้องพร้อมที่จะนำตัวนายโรเบิร์ตมาศาลได้ทันที ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมีควรรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ	ผู้ร้อง
คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า นาย ก. ทนายผู้ร้องเป็นผู้เรียงพิมพ์	
ลงชื่อ	ผู้เรียงพิมพ์

ข้อ ๑๐. คำถาม นายแดงอายุ ๔๐ ปี ประสงค์จะทำพินัยกรรม โดย นายแดงต้องการจะยกทรัพย์สมบัติที่มีอยู่ให้บุคคลดังต่อไปนี้ (๑) ยกที่ดินพร้อมบ้านให้แก่ นายดำ (๒) ยกเงินที่ฝากธนาคารไว้ทั้งหมดให้แก่ นายขาว (๓) ยกรถยนต์ให้แก่ นายเหลือง และ (๔) ยกทรัพย์อื่น ๆ ที่มีได้ระบุไว้ในข้อ (๑) - (๓) ให้แก่นางสาวส้ม ทั้งนี้กำหนดให้นางสาวส้มเป็นผู้จัดการมรดก นายแดงมาหาท่านซึ่งเป็นทนายความ ขอให้จัดทำพินัยกรรมให้

ให้ท่านร่างพินัยกรรมโดยระบุสาระสำคัญให้ครบถ้วน

ธงคำตอบ

พินัยกรรม

ทำที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า นายแดง อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
ขอทำพินัยกรรมฉบับนี้ขึ้นเพื่อว่า เมื่อข้าพเจ้าถึงแก่กรรมไปแล้ว ให้ทรัพย์สินมรดก
ของข้าพเจ้าตกแก่ผู้รับมรดกดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ที่ดินโฉนดเลขที่เลขที่ดิน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....พร้อมบ้านเลขที่.....
ข้าพเจ้าขอยกให้แก่ นายดำ

ข้อ ๒. บัญชีเงินฝากประจำ ธนาคาร.....เลขบัญชี.....
ข้าพเจ้าขอยกให้แก่ นายขาว

ข้อ ๓. รถยนต์ ยี่ห้อ.....หมายเลขทะเบียน.....
ข้าพเจ้าขอยกให้แก่ นายเหลือง

ข้อ ๔. นอกจากทรัพย์สินที่กล่าวถึงในข้อ ๑ ถึงข้อ ๓ แล้ว บรรดาอสังหา-
ริมทรัพย์ สงหาริมทรัพย์สิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินของข้าพเจ้าทุกชนิด ทั้งที่มี
อยู่แล้วในขณะนี้และที่จะมีขึ้นในภายหน้าทั้งหมด ข้าพเจ้าขอยกให้แก่ นางสาวส้ม

ข้อ ๕. ให้นางสาวส้มเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรมฉบับนี้
พินัยกรรมฉบับนี้ ทำขึ้นรวม ๒ ฉบับ มีข้อความตรงกัน โดยข้าพเจ้า
และนางสาวส้มเป็นผู้เก็บรักษาไว้คนละหนึ่งฉบับ

เพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าได้ลงชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้ทำพินัยกรรม

(.....)

ข้าพเจ้าพยานได้อยู่ต่อหน้าผู้ทำพินัยกรรม ผู้ทำพินัยกรรมมีสติสัมปชัญญะ
บริบูรณ์ และทราบข้อความในพินัยกรรมนี้โดยตลอด รับรองว่าถูกต้องตรงตาม

เจตนาแล้วทุกประการ ผู้ทำพินัยกรรมได้ลงชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า และข้าพเจ้า
ได้ลงชื่อ ไว้ต่อหน้าผู้ทำพินัยกรรมเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน/ผู้พิมพ์